

mgr Andrzej Stanisław Dziedzic

Tytuł rozprawy doktorskiej: „Szkolenie z pierwszej pomocy a umiejętność jej udzielania przez kierowców”

Promotor rozprawy: dr hab. n. o zdr. Magdalena Florek-Łuszczki, prof. IMW

STRESZCZENIE

Wypadki drogowe stanowią poważny problem społeczny. Pomimo podejmowanych działań prewencyjnych liczba ich ofiar utrzymuje się na wysokim poziomie. Istotnym elementem w ratowaniu życia ludzkiego jest umiejętność udzielania pierwszej pomocy. Nabycie tej umiejętności możliwe jest przy wykorzystaniu wiedzy przyswojonej w trakcie profesjonalnych szkoleń z tego zakresu. Grupą szczególnie narażoną na wypadki są uczestnicy ruchu drogowego, zwłaszcza kierowcy, a życie ofiar zależy od tego, kiedy i jak zostanie udzielona im pomoc w pierwszych minutach po wypadku.

Celem rozprawy doktorskiej jest ocena poziomu umiejętności udzielania pierwszej pomocy wśród kierowców zatrzymanych podczas rutynowej kontroli drogowej prowadzonej przez funkcjonariuszy różnych komend Policji na przestrzeni lat 2008 – 2017 w trakcie akcji „NIE BÓJ SIĘ RATOWAĆ ŻYCIA INNYM!”. W badaniach towarzyszących akcji udział wzięło 1316 kierowców. Na podstawie przeprowadzonych analiz statystycznych stwierdzono, że poziom wiedzy ankietowanych uczestników jest niezadowalający: 61,3% błędnie uważa, że nie ma obowiązku udzielania pierwszej pomocy, tylko 30,9% zna prawidłowy sposób sprawdzania przytomności, 42,4% respondentów wie jaki jest aktualny algorytm resuscytacji krążeniowo-oddechowej, 11,9% zadeklarowało umiejętność obsługiwanego automatycznego defibrylatora zewnętrznego, 47% poprawnie wskazuje sytuację, w której należy ewakuować poszkodowanego z pojazdu.

Badanie efektywności szkoleń kierowców w zakresie udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach drogowych wykazało niski ich poziom oraz brak ujednoliconej metodyki szkolenia dostosowanej do okoliczności i następstw wypadków drogowych. Niestety, w szkoleniach nie uwzględnia się psychologii medycyny ratunkowej, co powoduje stres u bezpośrednich świadków zdarzenia wypadkowego, a to z kolei sprawia, że nie zawsze są oni w stanie udzielić pomocy.

Dlatego konieczne jest inicjowanie szkoleń teoretyczno-praktycznych dostosowanych do skutków zagrożeń, które mogą wystąpić podczas wypadku drogowego oraz weryfikacja poziomu wiedzy i umiejętności w tym zakresie, według ujednoliconej metodologii, co zasugerowała znaczna większość ankietowanych wskazując okres 3 letni jako najbardziej optymalny pod względem aktualizacji wiedzy poprzez uczestnictwo w szkoleniu z pierwszej pomocy.

ABSTRACT

Road accidents are a serious social problem. Despite the preventive measures taken, the number of victims remains high and so the ability to provide first aid is an important element in saving human lives. The acquisition of this skill is possible only by attending and participating in first aid courses. The group most exposed to the risk of accidents are road users, especially drivers, both professional and regular. The lives of road accidents' victims heavily depend on the time and method of treatment during the first minutes after the accident.

The aim of this dissertation is to assess the level of first aid skills among drivers stopped during a routine road check carried out by officers of various Police departments between 2008 and 2017 during the "DON'T BE AFRAID OF SAVING OTHERS' LIVES!" event. 1,316 drivers took part in concurrent research.

The results of conducted tests affirm that the level of knowledge of the its participants is less than satisfactory: 61.3% incorrectly believe that there is no legal obligation to provide first aid, only 30.9% know the correct method of checking consciousness, 42.4% of the respondents know the current algorithm of CPR, 11.9% declared that they do know how to use Automatic External Defibrillator, and 47% correctly indicate the situation in which the victim should be evacuated from the vehicle.

The effectiveness of the first aid taught during drivers' courses however, remains on a low level, as there are no regulations regarding unified training methodology adapted to road accidents. Unfortunately, those courses do not mention the psychology of emergency medicine, which leads eyewitnesses to experience stress to such an extent that they are unable to perform any kind of help towards the victims of the accidents.

For this reason, it is necessary to set a standard for both theoretical and practical aspects of training, adapted to the effects of hazards that may occur during a road accident and to verify the level of knowledge and skills in this area, according to a standardized methodology, as did the vast majority of respondents suggest, indicating the 3-year period as the most optimal in terms of updating knowledge by participating in first aid training.